

Viestintävirasto
Kirjaamo
kirjaamo@ficora.fi

Viestintävirasto d:o 457/230/2005

ELISA OYJ:N LAUSUNTO KOSKIEN SELVITYSTÄ MATKAVIESTINVERKKOIHIN LASKEVAN LIIKENTEEN HINNOITTELUSTA

Viestintävirasto on pyytänyt matkaviestinyrityksiltä lausuntoja Viestintäviraston Frontier Economics Ltd:ltä teettämästä selvityksestä ("Selvitys") koskien matkaviestinverkkoihin laskevan liikenteen hinnoittelua (jäljempänä myös "terminointi" ja "terminointihinnoittelu").

1 YLEISTÄ TERMINOINTIHINNOITTELUSTA

Lähtökohtaisesti Elisa Oyj ("Elisa") suhtautuu myönteisesti siihen, että Viestintävirasto aktiivisesti kehittää terminointihinnoittelun teoreettista perustaa ja luo yhteisempiä, toimijoille kommunikoituja periaatteita laskevan liikenteen hinnoittelulle. Tähän asti kriteerien selkeytymättömyys on luonut teleyrityksille ja niiden omistajille selvän riskiaseman hintojen ennakoimattomasta muutoksesta. Verkkoliiketoiminta edellyttää pitkäjänteisiä investointeja verkkoihin. Yhdysliikennemaksujen määräytymisperusteet ja taso tulee olla toimijoiden ennakoitavissa.

1.1 Sopimusneuvottelujen ensisijaisuus

Elisa pitää laskevan liikenteen hinnoittelun osalta ensisijaisena liike-elämän tavanmukaista käytäntöä eli toimijoiden välistä sopimista. Sinänsä neuvottelujen etenemiselle on hyvä, että alan toimijoilla on myös tiedossaan pääpiirteittäisellä tasolla, miten hinnoittelua arvioidaan lainsäädännön perusteella. Sopimuskumppanien kesken tehtävä sopiminen ja sitä kautta syntyvä ennakkollisuus tulee kuitenkin olla lähtökohtana.

1.2 Elisan näkemys terminointihinnoittelun kehittymisestä

Osassa eurooppalaisissa maissa on valittu laskevan liikenteen hinnoittelun sääntelymalli, jossa sääntelyviranomaisen ja alan toimijoiden yhteistoiminnalla on pystytty sopimaan ainakin suurimman toimijan ylin sallittu terminointihinnan taso useiden vuosien ajaksi eteenpäin. Jossain tapauksissa on pystytty sopimaan koko terminointimarkkinoiden alimmasta ja korkeammasta hyväksyttävästä tasosta. Elisa näkee, että tällainen malli lisää merkittävästi ennakoitavuutta ja on näin ollen suositeltava. [...]

[...]

23.1.2006

[liikesalaisuudet
poistettu hakasulkein]

2 KANNANOTTOJA SELVITYKSEEN

Elisa pitää Selvitystä, ottamatta kantaa sen tiettyihin yksityiskohtiin, yleisellä tasolla melko perusteellisena ja laadukkaana.

[...]

Terminointihinnittelussa huomioonotettavat kustannukset

[...] kustannusperusteisesta hinnoittelumallia, tulee yrityksen saada huomioida kaikki laskevan liikenteen välittämisestä aiheutuneet todelliset kustannukset. [...].

Kustannuslaskentajärjestelmä

Elisa pitää edelleen kiinni, jo konsulttityön aikana esittämästään, käsityksestään, että Viestintämarkkinalain 86 §:n mukaisesti teleyrityksellä tulee olla oikeus valita oma kustannuslaskentajärjestelmänsä. Pelkästään viranomaisvaatimusten vuoksi ei voida asettaa velvollisuutta ylläpitää rinnakkaista järjestelmää. [...]

Verkkokomponenttien kustannusten selvittäminen

Elisa näkee Selvityksessä esitetyn mallin melko monimutkaisena. Lisäksi nk. markkinahintojen selvittäminen on käytännössä hyvin työlästä. Samantyyppisiä ongelmia liittyy siihen, voidaanko lyhytsanomien ja multimediatelevisioiden kuorma ja vertailtavuus laskevaan puheminuuttiin saada aidosti selvitettyksi Selvityksessä esitetyllä tavalla.

Sitoutunut pääoma

Selvityksessä on esitetty tapa määritellä sitoutunut pääoma. Elisa näkee Selvityksessä ensisijaisena määriteltyä tapaa, jossa sitoutunut pääoma lasketaan koko jälleenhankintahinnasta, oikeana. Nykykäyttöarvo, jossa siis jälleenhankintahinnasta on vähennetty poistot, ei johda toiminnan pääomapohjaa määriteltäessä oikeaan tulokseen. Näin ollen Elisa näkee, että myös tuotto sitoutuneelle pääomalle tulisi laskea jälleenhankintahintaan arvostetusta sitoutuneesta pääomasta.

2.1 OPERAATTORIEN PÄÄOMAKUSTANNUS

Operaattorien pääomakustannusta on käsitelty erillisessä liitteessä (*Cost of capital for mobile telecommunications networks in Finland*, jäljempänä ("Liite")). Jäljempänä on lyhyesti käsitelty kutakin olennaisinta pääomakustannuksen komponenttia tai niihin vaikuttavaa seikkaa erikseen ottaen huomioon Liitteen näkökulmia.

Sallittu pääomatuotto

Liitteessä (*Rationale for applying the same cost for all companies*) on käsitelty operaattorien pääomakustannusta yleisesti. Elisa näkee erittäin ongelmallisena liitteessä viitatuun mahdollisuuteen sille, että pienemmälle suomalaiselle matkavies-

23.1.2006

[liikesalaisuudet
poistettu hakasulkein]

tinoperaattorille sallittaisiin korkeampi pääoman tuotto (*small company premium*). Elisa näkee, että WACC-prosentti tulee määritellä joko täsmälleen samaksi kaikille teleyrityksille tai jokaiselle matkaviestinoperaattorille määritellään oma, yksilöllinen WACC-prosentti. Sekamuodolle (*small company premium*) ei ole juridisia perusteita.

[...].

[...].

Riskitön korkotas

Elisa yhtyy Liitteen käsitykseen siitä, että valtion/valtioiden velkasitoumusten tuotto on nähty hyvänä perustana riskittömälle korkotasolle. Tällöinhän valintatilanteena on, miten pitkää laina-aikaa käytetään ja käytetäänkö nykyistä korkotasoa vai pitkänaikavälin arvoja ja miten otetaan huomioon inflaation vaikutus.

Elisan käsityksen nykyisen erityisen alhaisen korkotason vallitessa, on järkevää ottaa historiatieto pidemmältä ajalta laskettaessa oikeaa, tulevaisuuteen suuntaavaa riskitöntä korkotasoa. Samaa riskitöntä korkoa tulee luonnollisesti käyttää määriteltäessä pääomankustannusta omalle ja vieraalle pääomalle.

Oman pääoman Beta

Oman pääoman Betalla (*Equity beta*) mitataan liiketoiminnan riskillisyyttä verrattuna kokonaismarkkinoihin ja se sisältää rahoitusrakenteen kokonaisriskin. Asset beta mittaa itse toiminnan riskillisyyttä ja se on kaiken yhtiön omaisuuden (myös velalla rahoitetun) systemaattisen riskin mittari. Elisa on tulkinut Liitteessä esitetyt kantoja seuraavasti:

Koska matkaviestinliiketoiminta on Suomessa yhtiölle riskillisempää kuin muu yhtiöiden liiketoiminta, on kohtuullista että käytetään korkeampaa betan arvoa heijastamaan tätä riskiä. Tämä lähestymistapa on sama kuin muilla telealan valvovilla viranomaisilla muualla Euroopassa. Lisäksi arvioinnissa on annettu enemmän painoa muiden regulaattorien päätöksiin muilla oikeudenaloilla kuin suoraan laskettuihin beta-arvoihin. Sitä paitsi, ei ole todennäköistä että liiketoimintariskit matkaviestinverkko liiketoiminnassa Suomessa olisivat merkityksellisesti ainakaan alhaisemmat kuin muilla kypsilä telealanmarkkinoilla (sivu 34).

Elisa yhtyy esitettyyn näkemykseen matkaviestinliiketoiminnan korkeammasta riskisyyden tasosta. Sijoittajan kannalta reguloitujen tuotteiden markkinoilla on erityislaatuinen ongelma. Investointien negatiivinen tuottokehitys on yhtä lailla mahdollinen kuin muissakin sijoituskohteissa, esim. teknologiamurroksen vuoksi, mutta positiivinen tuottokehitys on rajattu kaikissa markkinakehityksissä korkeimpaan sallittuun tuottoon. [...]

Velkaantumisaste

Velkaantumisasteen tulee olla, kuten Liitteessä on esitetty, laskennallinen velkaantuneisuus, jolloin yhtiön todellinen, kirjanpidollinen velkaantuneisuus ei vaikuta mallin soveltamiseen ja sitä kautta terminointihinnoitteluun. Laskennallista vel-

23.1.2006

[liikesalaisuudet
poistettu hakasulkein]

kaantuneisuutta perustellaan Liitteessä valvovan viranomaisen päätösten pysyvyydellä, yksinkertaisuudella ja yhdenmukaisella kohtelulla kilpailevien yritysten kesken. Elisa näkee tässä yhteydessä myös oikeana suhtautumisen, että velkaantumisasteena tässä tarkastelussa pidetään laskennallista velkaantumisastetta. Muunlainen lähestymistapa johtaisi selkeästi operaattorien eriarvoiseen kohteluun riippuen niiden velkaantumisasteesta.

3 LOPUKSI

Elisa näkee esityksessä myönteisiä näkökulmia, erityisesti koskien kokonaismarkkinan ja sen tehokkuuden kannalta optimaalista yhdysliikennetäyttöä (Selvityksen kappale 2), jälleenhankintahinnan käsittelyä ja pääoman kustannusta (Liite).

Elisa näkee käytännön hankaluuksia ja monimutkaisuutta tavassa, jolla verkon elementtien kustannusten määritellään. Lisäksi rinnakkaisen, viranomaisen vaatimuksesta tehtävän kustannuslaskentajärjestelmän ylläpitäminen ei ole kohtuullista teleyrityksen kannalta.

Yhteyshenkilö: Rami Peltosaari, GSM 050 574 6855, rami.peltosaari@elisa.fi.

Elisa Oyj/Yhdysliikenne & Roaming

Kari Partanen
Tuotantojohtaja